

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Att:

Deres ref.
200600063- /BSS

Vår ref.
12/2920-14 633/GRFO

Dato:
Oslo, 18.02.2013

Høring - Forslag til endring av forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltillatelse

Landsorganisasjonen i Norge viser til departementets brev av 6. november 2012 vedrørende ovennevnte.

”I LOs Handlingsprogram for 2009 – 2013, vedtatt på LO kongressen i mai 2009, står følgende om fiskeripolitikk.

”LO vil arbeide for å sikre at fiskeriressursene skal være under nasjonal styring og kontroll og at fiskerilovgivningen gjøres bedre egnet som tilrettelegger for næringen. Hovedprinsippene skal ligge fast, men deltaker- og råfiskloven må tilpasses de struktur- og utviklingstrekkene vi ser er avgjørende for videreutvikling av fiskerinæringen som en helhet.

LO vil at det tilrettelegges for videreutvikling av sjømatproduksjonen og næringsmiddelindustrien i Norge.”

Med dette som bakgrunn, og de økonomiske utfordringene vi har opplevd at spesielt fiskeindustrien har hatt de seinere årene, har LO tatt initiativ til og finansiert et forskningsprosjekt – ”Lønnsom foredling av hvitfisk i Norge – hva skal til? LO har engasjert NOFIMA, som innen 1.7.2013 skal levere oss en rapport.

LO er tilfreds med at Fiskeri- og kystdepartementet tar tak i utfordringene rundt leveringsplikt for fartøyer med torsketrålløyve.

LO har sammen med vårt forbund NNN vært svært opptatt av og bekymret for situasjonen i norsk fiskeindustri. I de seinere årene har det vært gjentatt permitteringer i flere bedrifter rundt om på kysten, spesielt i de bedriftene som håndterer ferskt råstoff. LO er sammen med NNN derfor opptatt av at man setter inn tiltak for å endre på denne situasjonen.

LO ser på de forslagene som Fiskeri- og kystdepartementet nå har sendt ut på høring, som noen mulig tiltak for å bedre situasjonen for fiskeindustrien.

I tillegg må det tas grep om andre forhold, bl.a. rekruttering til næringa, bærekraftig forvaltning og ikke minst tiltak for å bedre markedsadgangen både i Norge og i utlandet.

Tiltak som leveringsplikt, kjøpsplikt, og andre tiltak i samme kategori har vært gjenstand for debatt i mange år. Også denne gangen er noen av forslagene omstridt. Vi vil derfor tillate oss å foreslå at det i forbindelse med endring av gjeldende forskrift bør åpnes for en prøveordning og at dette må forankres i forskriften.

LO antar i tillegg til utfordringene rundt levering av fangst, er en annen årsak til utfordringene for næringa, at både på sjø- og landsiden i fiskerinæringen har måttet tilpasse seg for å være konkurransedyktig og oppnå lønnsomhet. Dette er ikke en utvikling som alene har sitt utspring i råstoffmangel eller brudd på forpliktelser.

LO mener at det må være ett klart mål om langsiktig lønnsomhet som grunnlag for tiltakene som foreslås. Uten at både sjø- og landsiden oppnår lønnsom drift over tid, oppnås ikke økonomisk bærekraft på sikt.

LO minner videre om at anleggene som er tilgodesett med leveringspliktig råstoff, er svært viktige aktører som mottak for kystflåten. Man må se hele næringen under ett og at de endringene man foretar i ordningen med leveringsplikt er balansert og i forhold til de faktiske utfordringene industrien står overfor.

LO vil også foreslå, under forutsetning av at det blir innført en prøveordning, at rederiene gis fleksibilitet innenfor totalkvoten, mot at de leverer minst 50% av totalkvoten til det enkelte anlegget fersk og at bedriften forplikter seg til at 100% av kvotevolumet skal leveres det enkelte dedikerte anlegg i en kombinasjon av kystflåte/trålere.

LO antar at noen av forslagene som departementet ber om vurdering av, vil ha konsekvenser for inntekten til fiskerne på fartøyene som har leveringsplikt. Mulige konsekvenser for fiskerne er ikke belyst i høringsdokumentet og vil også være gjenstand for forhandlinger. LO vil understreke viktigheten av at en følger nøye med i utviklingen og at dette også tas med i en evaluering etter en eventuell prøveperiode.

Så til de enkelte elementer i forslagene:

Tilbudsplikt.

LO mener at dersom det skal ha noen hensikt å øke andelen av råstoff som underlegges tilbudsplikt, så må det være råstoff som industrien kan ha lønnsom produksjon på. De opplysningen vi sitter inne med, viser at det kan være svært vanskelig å oppnå lønnsomhet på den minste torsken samt trålfanget hyse. I tillegg er torsk over 5 kg uegnet til filetproduksjon, med dagens utstyr og teknologi.

LO mener derfor at tilbudsplikten for torsk ikke bør økes ut over 80 % som i dag, da dette gir den fleksibilitet som både flåten og industrien i praksis trenger.

Hovedfokus må være at produksjonen skal være lønnsom.

Bearbeidingsplikt.

LO er i utgangspunktet positive til forslaget om at bearbeidingsplikten på torsk kan økes til 90 % på fersk landet råstoff.

LO er enig i at når et tilgodesett anlegg har brukt fortrinnsretten sin til å kjøpe leveringspliktig råstoff, følger det også med en bearbeidingsplikt, uavhengig av om det er torsk eller hyse. Først og fremst fordi det er videreforedling og sysselsetting som er årsaken til dette privilegiet, ikke videresalg.

Det kan være en utfordring knyttet til prosent størrelsen på bearbeidingsplikten, og at en derfor må skille mellom ferskt og frossent råstoff når en vurderer denne prosentstørrelsen.

For ferskt råstoff vil råstoffet som landes være en blanding av de ulike vektklassene, slik at her vil det være behov for en større fleksibilitet med hensyn til bearbeidingsplikten kontra frossent råstoff når det gjelder torsk.

Tar man med seg i vurderingen at utviklingen i flåten har gått over fra å være de rene ferskfisktrålerne (2 igjen) til en kombinert flåte (fersk-/frys), samt at man bibeholder dagens tilbudsplikt på 80%, vil man ha en fleksibilitet på flåtesiden som gjør at det råstoffet som landes ikke innehar de altfor ugunstige vektklassene for å øke dagens bearbeidingsplikt fra 70 til 90% slik FKD foreslår.

Når det gjelder hyse, mener LO at dersom ett anlegg har brukt fortrinnsretten sin til å tilegne seg råstoff følger det også for hyse en bearbeidingsplikt, isolert sett for å unngå trading. Men til forskjell fra torsk ser vi nødvendigheten med en større fleksibilitet i bearbeidingsplikten på ferskt råstoff av hyse.

Leveringssted for fangst omfattet av leveringsplikten

LO mener at dagens forskrift kan beholdes uendret.

Jfr. Forskrift om leveringsplikt §6 kan leveringspliktig fangst etter dagens regelverk losses ved eller på annen måte transporteres til den fiskeindustribedriften som har fått tilslag, denne regulerer også hvem som skal betale for transport dersom lossing skjer på annet sted enn ved kjøpers anlegg.

Aktiviteten ett fartøy skaper i ett lokalsamfunn eller ved ett anlegg ved å levere direkte, kan umulig veie tyngre enn de økonomiske og praktiske hensyn som må tas når landinger finner sted. Dette hva gjelder havneforhold, servicetilbud, generelle utfordringer hva gjelder infrastruktur m.m.

Dagens forskrift fungerer etter hensikten og gir den nødvendige fleksibiliteten som både land- og sjøsiden langt på vei er avhengige av for å være rasjonelle på hvert sitt felt, kanskje spesielt på høsten.

Forhåndsinnmelding av leveringspliktig fangst

LO støtter FKD's ønske om å regulere forhåndsinnmelding av leveringspliktig fangst til salgslag minst 48 timer før landing i den nye forskrifta. LO støtter videre de tre kravene som er foreslått regulert inn i forskriften.

Slik vi oppfatter teksten i notatet, kan se ut til at det ikke skal skilles mellom ferskt og frossent råstoff. Vi stiller derfor spørsmålsteget ved om det fra FKD menes at de samme rutinene skal innføres for leveringspliktig råstoff som landes frossent.

Kjøpsplikt

LO er i tvil om innføring av kjøpsplikt vil fremme lønnsomhet. Men dersom det innføres kjøpsplikt må dette sees i sammenheng med tilbudsplikt og bearbeidingsplikt.

Det er mulig at dagens lovverk, med noen små justeringer kan ivareta de utfordringene som gjør at leveringsforpliktelsene er gjenstand for debatt og innskjerpelser,

Fleksibilitet i produksjonen mellom anlegg med samme eier.

LO mener at dette er ett fornuftig tiltak og støtter at det åpnes for en slik fleksibilitet innenfor anlegg med samme eier.

En slik fleksibilitet vil muliggjøre en utveksling av råstoff mellom anleggene, som videre kunne være en åpning for å bedre lønnsomheten ved mer spesialisert produksjon, og også ett bidrag til å kunne redusere antall permitteringsdager i industrien.

Vi støtter videre at forutsetningen for en slik ordning må ha en «sporbarhet», hvilket betyr at det må kunne dokumenteres at det som ett minimum opprettholdes en produksjon regnet i kvantum som avspeiler det anlegget igjennom leveringsforpliktelsene er tilgodesett pr. i dag.

Fordeling av fangst på grunnlag av produkt.

For LO synes dette å være en komplisert prosess, selv om vi støtter intensjonen i forslaget. LO vil derfor ikke uttale seg om dette forslaget, da det vil være de involverte aktørene som bl.a. salgslagene som best kan vurdere dette forslaget.

Innføring av ny avregningsfaktor for landing av ferskt råstoff.

LO ser at dette sammen med fersk-fisk bonusen om høsten vil kunne sikre mer råstoff, og vi vil gjerne være med å diskutere forslaget.

FKD er innledningsvis inne på at ett tiltak kunne være å stille krav om at industrieide fartøyer må levere fangsten i en tilstand som tilgodesett anlegg alltid kan nyttiggjøre seg av.

Ett slikt krav vil sannsynligvis etter deres syn være det eneste tiltaket som vil kunne bidra til økte landinger av ferskt råstoff når det er behov for råstoff fra leveringspliktige fartøyer.

LO vil derfor spille inn ett forslag om å se på en periodisering for denne flåtegruppen, hvor en viss prosentandel av kvoten hvor det er sammenfallende eierskap skal leveres fersk i andre halvår eller siste kvartal. I tillegg ber vi FKD vurdere om det å flytte kvoteåret med start 1. september også kan være med å bedre tilgangen på ferskt råstoff til industrien.

Flåten har selv ved sin deltakelse i ferskfiskbonus-ordningen vist er mulig å finne gode løsninger på utfordringene

Vi takker for muligheten til å la oss høre og ser frem til å samarbeide med departementet i den videre prosessen.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Gerd Kristiansen
(sign.)

Grethe Fossli
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.